

Doc. Jurgita Stravinskienė, KTU mokymosi visą gyvenimą centro vadovė

Dirbtinis intelektas (DI) dažnai įsivaizduojamas kaip sudėtinga technologija, pasitelkiama tik didelėse įmonėse ar moksliniuose tyrimuose. Tiesa yra ta, kad dauguma mūsų kasdien, net to nepastebėdami, naudojames DI. Nuo žinučių rašymo iki filmų rekomendacijų - DI tapo mūsų kasdienybės dalimi. Supratimas, kaip DI veikia mūsų gyvenime, gali tapti puikiu impulsu mokytis toliau ir nuolat atnaujinti savo žinias bei įgūdžius.

Žinučių ir laiškų rašymas. Kai rašote žinutę savo telefone ar elektroninį laišką kompiuteryje, greičiausiai susiduriate su dirbtiniu intelektu. Automatinė korekcija („autocorrect“) ir rašybos pasiūlymai, rašant tekstą, veikia pagal DI algoritmus, kurie analizuoja jūsų rašymo stilių ir pasiūlo tinkamiausius žodžius. Pavyzdžiui, DI arba kitaip teksto koregavimo funkcija pataiso jūsų neteisingai parašytą žodį ar net pasiūlo visą sakinį pagal tai, kokius žodžius dažniausiai rašote.

Muzikos ir filmų rekomendacijos. Kai naršote tokias platformas kaip „Spotify“ ar „Netflix“, jums siūlomi filmai, serialai ar muzikos kūriniai, kurie jums gali patikti. Tai irgi yra DI darbo rezultatas. Šie algoritmai analizuoja jūsų ankstesnius pasirinkimus bei elgseną, ir šių duomenų pagalba siūlo turinį, kuris jums būtų aktualus ir įdomus.

Elektroninės pašto dėžutės. Daugelis nesusimąstote, tačiau net jūsų elektroninis paštas naudoja DI. Kai gaunate šlamštą, jis yra automatiškai filtruojamas. Pavyzdžiui, „Gmail“, fiksuodamas, kokius laiškus žymite kaip šlamštą, po to atitinkamai tobulina filtravimo efektyvumą. Ar pastebėjote, kad jūsų „Gmail“ pašte kai kurie gauti laiškai automatiškai suskirstomi į kategorijas (socialiniai tinklai, naujiniai, reklamos ir kt.)?

Naršymas internete ir paieškos sistemos. Kas kartą, kai naudojate „Google“ paieška, DI algoritmai analizuodami milijonus puslapių, pateikia jums aktualiausią informaciją. Be to, DI sistemos nuolat tobulinasi pagal jūsų paieškos istoriją, „siekdamas“ ateityje pasiūlyti dar tikslesnes užklausas. Kai įvedate užklausą į „Google“ paieškos laukelį, DI analizuoja jūsų praeities užklausas, naršymo istoriją ir siūlo jums labiausiai susijusius rezultatus.

Elektroninė prekyba. Apsiperkant internetu, dirbtinis intelektas taip pat yra jūsų pusėje. DI naudojamas tam, kad būtų pasiūlyti produktai, kurie galėtų jus dominti, remiantis ankstesniais pirkiniais ar naršymo istorija. Be to, algoritmai analizuoja kainų pokyčius ir taip rekomenduoja palankiausias pirkimo galimybes arba siūlo pagal pirkimo istoriją galimai jums įdomiausias prekes.

Kodėl šios DI technologijos svarbios mūsų tobulėjime?

Daugelis žmonių nemano, kad jie kasdien susiduria su DI, todėl dažnai nesuvokia jo svarbos ir galimybių. Tačiau DI jau tapo mūsų kasdienio gyvenimo dalimi ir gebėjimas suprasti, kaip šios technologijos veikia, tampa itin svarbus mums, siekiantiems tobulėti. Žmonės, kurie geba prisitaikyti ir įvaldyti šias technologijas, gali greičiau tobulėti profesinėje srityje ir lengviau prisitaikyti prie besikeičiančios darbo rinkos.

Pavyzdžiui, tie, kurie supranta, kaip naudotis DI pagrįstomis sistemomis, gali būti pranašesni tiek kasdieniauose procesuose (pvz., informacijos paieškoje), tiek profesinėje veikloje (pvz., optimizuojant darbo procesus). Mokymasis suprasti ir efektyviai naudoti DI yra kritinis įgūdis šiuolaikiniame pasaulyje.

Dirbtinis intelektas nėra tik futuristinė idėja – jis jau veikia mūsų kasdieniniame gyvenime, dažnai nepastebimai. Supratimas, kaip DI padeda mums atlikti kasdienes užduotis, skatina toliau gilinti žinias ir mokytis naujų įgūdžių. Nuolatinis mokymasis, kuriame DI tampa neatsiejama dalimi, leidžia žmonėms ne tik prisitaikyti prie technologinių pokyčių, bet ir tapti jų dalimi, išnaudojant šias galimybes tiek asmeniniame, tiek profesiniame gyvenime. Tai, kas atrodo kaip smulkmenos – automatinės žinučių pataisos ar filmų rekomendacijos – yra tik ledkalnio viršūnė. Tai yra pradžia, nuo kurios prasideda mokymosi kelionė, skatinanti mus tapti aktyviais DI vartotojais ir išmokti dar efektyviau jį pritaikyti savo kasdienybėje.

